

**อิทธิพลของครู ผู้ปกครอง เพื่อน และสื่อ ที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรม
และจริยธรรมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร**
**The Influences of Teachers, Parents, Peers, and Mass Media on the Ethical
Behavior of the School Children in Samutsakorn Education Area**

อนุญาตน เล็งกำเนิด¹
สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลพฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมของผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อนและสื่อ ที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการวิจัยตามแนวทางเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 500 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปลิสเรล (LISREL)

การศึกษาครั้งนี้พบว่า (1) พฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสื่อมากที่สุด โดยส่งผลกระทบต่อ (ได้แก่ อิทธิพลของสื่อด้านอารมณ์ อิทธิพลของสื่อด้านศีลธรรม และอิทธิพลของสื่อด้านสังคม โดยที่อิทธิพลของสื่อด้านศีลธรรมมีอิทธิพลมากที่สุด) รองลงมาคือ อิทธิพลของเพื่อน (ได้แก่ อิทธิพลของเพื่อนด้านการศึกษา อิทธิพลของเพื่อนด้านการค้นหาเอกลักษณ์ของตน และอิทธิพลของเพื่อนด้านสังคม โดยที่อิทธิพลของเพื่อนด้านการศึกษา มีอิทธิพลมากที่สุด) รองลงมาพฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน (ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองของนักเรียน การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน และความสัมพันธ์ผู้ปกครองกับโรงเรียน โดยที่การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองนักเรียน มีอิทธิพลมากที่สุด) ส่วนพฤติกรรมการสอนครูมีผลน้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบอธิบายอย่างชัดเจน การสอนแบบสร้างความสัมพันธ์ และการสอนแบบสร้างปฏิภพ โดยที่การสอนแบบอธิบายอย่างชัดเจน มีอิทธิพลมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ คือ (1) ผู้ปกครองต้องสอนและอธิบายให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ ละคร ข่าว หรือสิ่งๆที่สื่อต่างๆว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด และควรสนับสนุนการซื้อหนังสืออ่านประกอบการเรียน รวมทั้งดัดเต็อนไปพร้อมๆกับให้กำลังใจเพื่อให้นักเรียนขยันเรียนพร้อมทั้งอบรมจริยธรรมให้แก่เด็กเรียนและสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมาย (2) ครู ต้องอบรมนักเรียนเกี่ยวกับทัศนคติในการช่วยเหลือกันด้านการเรียน ทำการบ้านเป็นกลุ่ม ทำให้เด็กเกิดสามัคคีและให้เด็กเรียนดีช่วยเพื่อนๆ ที่ผลการเรียนไม่ดี นอกจากนี้ครูผู้สอนควรใช้ภาษาในการการสอนที่เข้าใจง่าย อธิบายทีละขั้นตอน ชักถามนักเรียน

¹ ประกอบธุรกิจส่วนตัว

² อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ, ประธานที่ปรึกษาโครงการปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิตฯ ม.ปทุมธานี

เป็นระยะๆและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย เนื้อหาวิชาที่สอน เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

คำสำคัญ : อิทธิพลของครู พฤติกรรมเชิงคุณธรรม อิทธิพลผู้ปกครอง แบบจำลองสมการโครงสร้าง

Abstract

This research aimed to study teaching behavior of teachers, parental behaviors, peer influence, media influence, and their impact on moral and ethical behavior of grade ten students. Using quantitative and qualitative approaches, questionnaires were used to collect data from grade ten students in Samutsakorn. Structural Equation Modeling and LISREL program were used in data analysis.

The study found that ethical behavior of students depended on the influence of the media mainly, in negative ways (such as emotional influence, moral influence, and social influence with the highest impact on social behaviors). The second most important influence is peers influence (influence on education, influence on self-identity, and social influence, with the highest influence on education. The influence of the parents' behaviors came third (support in education, communication between the school and the parents and the relationship between the school and the parents, with highest influence being the parents' educational support. Teachers' teaching behavior showed the least impact and in a negative direction (teaching clearly, relational teaching, interactive teaching, with the highest impact being teaching clearly).

The suggestions are: 1) The parents have to teach and explain to their children the moral issues in relation to television programs and support the children in buying books related to class works, advising and encouraging the children in studying together with moral teaching and follow-up on school works. 2) The teachers are required to teach students about the attitudes in helping each other and group work so that the good ones can help the poor ones. The teachers have to use simple language and explain clearly step by step, allowing the students to ask questions and get the feedback from the students.

Keywords: Influences of Teachers, Parents, Ethical Behavior , SEM

ความสำคัญของปัญหา

พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีสติปัญญา ความรู้และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ให้คนทุกคนมีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักเคารพกฎหมายของบ้านเมือง รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ของชาติ รู้จักประกอบอาชีพที่สุจริต และรู้จักพึ่งตนเองในด้านการเล่าเรียนศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2549)

ในปัจจุบันนี้ มีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนเกิดขึ้นในสถานศึกษาหลายประการ ซึ่งเป็นเหตุให้มีการกล่าวถึงปัญหานักเรียนซึ่งเป็นทรัพยากรของชาติยังขาดคุณธรรมและจริยธรรม (ปฐมพงษ์ สุภเลิศ, 2552) หากนักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนอบรมให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวัยที่เป็นนักเรียนเมื่อเป็นผู้ใหญ่ได้ทำหน้าที่นักการเมือง ข้าราชการ และการประกอบอาชีพอื่น ๆ อาจมีการทุจริต การก่ออาชญากรรมทางเพศของนักศึกษาชายหญิง การขายบริการทางเพศ นักศึกษาอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา ดิถยาเสพติด และการใช้ความรุนแรงก่อการทะเลาะวิวาทกันระหว่างสถาบันการศึกษา ปัญหาเหล่านี้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้วิธีการพัฒนาเด็กนักเรียนที่เหมาะสม (ชาติชาย อุทัยพันธ์, 2552) การฝึกฝนอบรมให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมในสมัยที่กำลังเป็นนักเรียน เมื่อนักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างดีก็จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2545) การที่จะให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมจะต้องให้เขาได้เห็นความสำคัญของการมีคุณธรรมและจริยธรรมด้วยตนเอง และผู้ใหญ่ทุกระดับชั้นก็ต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี

แม้แต่รัฐบาลก็ได้ประกาศแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ไว้อย่างชัดเจนว่า รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมไทยให้เข้มแข็ง เพื่อให้คนไทยในชาติทุกคนอยู่เป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของการมีคุณธรรมและจริยธรรม (ภูมิภักดี จารุชนนนท์, 2552) การที่จะสร้างสังคมไทยให้เข้มแข็งนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับให้สูงขึ้น (วิไลวรรณ ลาภถมยา, 2552) และ ควรพัฒนาคนทุกคนในชาติให้มีคุณธรรมและจริยธรรมอันเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่

เชื่อมโยงความร่วมมือจากสถาบันทางศาสนาและสถาบันการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อที่จะสร้างสรรค์
ชาติบ้านเมืองให้เป็นเมืองของคนดี มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษาวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลพฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมของ
ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนและสื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย จะมุ่งไปที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรสาคร กลุ่มโรงเรียนอำเภอเมืองจำนวน 6 โรงเรียน อำเภอกระทุ่มแบน 3 โรงเรียน
อำเภอบ้านแพ้ว 2 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียน 500 คน

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยนี้ได้มีการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พฤติกรรมการสอนของครู (teaching behavior, TEABEHAV): การสอนของครู มีการกำหนด
แผนงาน อันเป็นหลักประกันให้นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐาน
(Bames, 2007) ครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการ
ดำรงชีวิตประจำวัน ครูจึงต้องพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทาง
การศึกษารับรู้ และครูต้องใช้วิธีการที่จะทำให้ นักเรียนรู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นอย่างดี
(Kant & March, 2004) พฤติกรรมการสอนของครู มี 3 ประเด็น คือ (1) การสอนแบบอธิบาย
ชัดเจน (2) การสอนแบบสร้างความสัมพันธ์ และ (3) การสอนแบบสร้างปฏิภริยา มี
รายละเอียด ดังนี้

1) การสอนแบบอธิบายอย่างชัดเจน (clear communication, CLEARCOM):
ครูเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของนักเรียน มีวิธีสอนให้นักเรียนมีความรู้
เหมาะสมกับวัยในวิชาที่กำลังเรียน (O'Neill & John, 2000) พร้อมทั้งจะตอบคำถาม อธิบาย
เนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนเข้าใจ ทำให้นักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ
(Snyder, 2000) ครูควรเลือกวิธีการสอนที่นักเรียนมีความสนใจมาสาธิตให้ดู โดยอธิบายให้
นักเรียนเข้าใจ ให้นักเรียนรับรู้ว่าเนื้อหาวิชาที่สอนและให้รู้จักใช้ภาษาที่ถูกต้อง (Catholic
Teacher Association, 2006)

2) การสอนของครูแบบสร้างความสัมพันธ์ (teacher student rapport, TSRAP): ครูมีพฤติกรรมให้ความสนใจในตัวนักเรียน มีความรักเมตตาปราณี และมีความเอื้ออาทรต่อนักเรียนอย่างแท้จริง (Jeni, 2003) ครูมีการเรียกชื่อนักเรียนทุกคนทุกวันแบบจำได้ สามารถบอกความพร้อมและพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้ (Catholic Teacher Association, 2006) ครูมีการติดต่อสอบถามจากผู้ปกครองของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับความประพฤติและผลการเรียนของนักเรียนอย่างเอาใจใส่อย่างแท้จริง (Kelly, 2003) นอกจากนี้ที่กล่าวมา ครูยังมีการสนทนากับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจในตัวครู รักครู รักโรงเรียน อยากเรียน และเต็มใจทำในสิ่งที่ครูให้การแนะนำสั่งสอน

3) การสอนของครูแบบสร้างปฏิสัมพันธ์ (interactive teaching, INTERACT): วิธี การสอนของครูที่เข้าใจธรรมชาติของนักเรียน มีการโน้มน้าวจิตใจของนักเรียนให้รู้จักถามถึงจริยธรรมทางกาย จริยธรรมทางวาจา (Caruana, 2004) ให้นักเรียนรู้จักตอบตามความรู้ ความเข้าใจของเขาเอง พร้อมทั้งรับฟังคำพูดและตอบคำถามต่าง ๆ ของนักเรียน (Hammond, 2006) ครูจึงควรมีพฤติกรรมที่จะได้ตอบคำถามของนักเรียนอยู่เสมอ และมีอิทธิพลในการเสริมสร้างความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ โดยใช้เทคนิคการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ รู้จักทบทวนประสบการณ์เดิมโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ สร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล ลำดับเรื่องที่จะสอนให้ดีขึ้น โดยสร้างบรรยากาศและใช้คำถามที่ตรงกับวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักเรียน (Kelly, 2003)

พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน (parental behavior, PARBEHAV): การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน รัฐบาลส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนจึงมีความสำคัญในการให้การศึกษแก่นักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ผู้เป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน มีหน้าที่ช่วยรัฐในการจัดการศึกษาแก่นบุตรหรือบุคคลที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือนอกเหนือการศึกษาภาคบังคับ โดยจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้การศึกษาเพิ่มเติม เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ (Sheldon & Epstein, 2002) พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียนมี 3 ประเด็น คือ (1) ผู้ปกครอง

สนับสนุนการเรียนของนักเรียน (2) การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับครูที่โรงเรียน (3) ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1) **ผู้ปกครองสนับสนุนการเรียนของนักเรียน** (parental support for student's learning, PSUPPORT): ผู้ปกครองทำหน้าที่ของผู้ปกครอง มีการเตรียมค่าใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียน นักเรียนได้รับกำลังใจจากผู้ปกครอง ทำให้เกิดกำลังใจ รักการเรียน รักการอ่าน เขียน มีความเพียร ความอดทน ความมีระเบียบวินัย นักเรียนได้รับความสนใจจากผู้ปกครอง จึงตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้คะแนนดี การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองในทำนองนี้ สามารถสร้างแรงจูงใจทั้งภายในภายนอกโรงเรียนให้แก่ นักเรียน และให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (Koonce & Harper, 2005)

2) **การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับครูที่โรงเรียน** (parent and school communication, PSCOM): การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับครูที่โรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองของนักเรียนได้รู้วิธีพัฒนาการทางจริยธรรมด้วยการลงโทษและการให้รางวัล ถ้านักเรียนถูกลงโทษก็จะมีความรู้สึกนึกคิดว่าการกระทำของตนไม่ดี และถ้าตนเองได้รับรางวัลก็จะรู้สึกที่ตนเองทำดี การที่นักเรียนไม่ยอมให้ตนถูกลงโทษทางกายก็เพราะมีความกลัวจะได้รับ ความเจ็บปวด จึงยอมทำตามคำสั่งของครูด้วยดีและเพื่อที่จะได้รับรางวัลจากครูด้วย (Mestry, 2004; Hom, 2006)

3) **ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน** (parent and school collaboration, PSCOLL): ผู้ปกครองต้องการรู้ว่าครูได้ใช้หลักการศึกษาพัฒนาการ (progressive education) การจัดการศึกษาโดยบูรณาการความรู้กับคุณธรรม การจัดการเรียนการสอนผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ ได้สัดส่วน สมดุลกับการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Tschannen-Moran, 2001) ผู้ปกครองสามารถปรึกษากับครูเกี่ยวกับค่านิยมของนักเรียน ให้นักเรียนสามารถพัฒนา ค่านิยมเชิงจริยธรรม เป็นองค์ประกอบภายในของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนรู้จักการตัดสินใจนำไปประยุกต์ใช้เป็น ค่านิยมชีวิต ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งหมายให้นักเรียนรู้จักตนเอง (Panagopoulos & Recciardelli, 2005) การรู้จักตนเอง เป็นคุณลักษณะสำคัญในการแสวงหาทักษะชีวิต รวมทั้งตระหนักถึงความรู้สึกของผู้อื่นเกี่ยวกับความเชื่อถือทางลัทธิศาสนา สิทธิความเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การรู้จักศักยภาพของตนเอง รู้จักรูปแบบของพฤติกรรมของบุคคลและความซื่อสัตย์ของบุคคล (Adams, 2006; Mestry & Grobler, 2006)

อิทธิพลของเพื่อน (peer influence, PEINFUL): พฤติกรรมที่แสดงออกของเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ที่ทำให้นักเรียนรู้สึกพอใจและอยากจะทำอย่างเพื่อน ยกย่องเพื่อนเสมือนผู้มีความเก่งกล้า เชื่อฟังเพื่อนมากกว่าผู้เป็นบิดามารดาของตนเอง เพราะคิดว่าเพื่อนเป็นคนที่อยู่ในวัยเดียวกันย่อมเข้าใจเพื่อนด้วยกัน อิทธิพลของเพื่อนมีหลายรูปแบบ เพื่อนที่ไม่ดีมีพฤติกรรมที่ชักชวนเพื่อนไปในทำนองที่ไม่ดี (Steinberg & Monahan, 2007) อิทธิพลของเพื่อน มี 3 ประเด็น คือ (1) อิทธิพลของเพื่อนด้านการศึกษา (2) อิทธิพลเพื่อนด้านการค้นหาเอกลักษณ์ของตน (3) อิทธิพลเพื่อนด้านสังคม มีรายละเอียด ดังนี้

1) อิทธิพลของเพื่อนด้านการศึกษา (peer influence on education, PINFLUED):

คนบางคนมีเพื่อนที่ช่วยเหลือเพื่อน เพื่อนมีอิทธิพลต่อการศึกษาของเด็กนักเรียน เพื่อนที่ดีจะเป็นผู้ที่แนะนำเพื่อนให้รู้จักการเรียนในสิ่งที่นักเรียนต้องเรียนรู้และศึกษา (Jacqueline & Jules, 2009; Jim Burke, 2009) ให้เพื่อนขยันอ่านหนังสือให้มีความเข้าใจในวิชาการนั้นๆ เพราะการอ่านหนังสือมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนรู้ของเพื่อน (Jane & Yolen, 2009) นักเรียนในปัจจุบันนี้มีความสนใจในการอ่านหนังสือน้อยลง เพราะถูกสิ่งแวดลอมที่เป็นสื่อชนิดต่างๆ โดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีแรงดึงดูดความสนใจของผู้ที่เป็นนักเรียนหมดไปกับการดูโทรทัศน์บ้าง การเล่นเกมบ้าง และการใช้เวลาในการพูดคุยกันทางโทรศัพท์ เพื่อนที่ดีจะแนะนำเพื่อนให้ทำสิ่งอื่นที่เหมาะสมกว่า เพื่อนจึงมีอิทธิพลทางด้านการเรียนของเพื่อนด้วยกันมาก (Ron & Mazellan, 2009; Shahar Kober, 2009)

2) อิทธิพลเพื่อนด้านการค้นหาเอกลักษณ์ของตน (peer influence on child identity search, PEERID): นักเรียนกำลังอยู่ในวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยรุ่น นักเรียนที่อยู่ในวัยนี้จัดอยู่ในวัยค้นหาเอกลักษณ์ของตน เริ่มต้นเพื่อนแนะนำเพื่อนรักษาสิ่งแวดล้อม การรักษาสิ่งแวดล้อมหมายถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เห็นประโยชน์และผลกระทบของสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมกิจกรรม โครงการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีเอกลักษณ์ประพชาติตนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีมารยาท ความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตเป็นคนดีของสังคมเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและมีความกตัญญูต่อแผ่นดิน (Zeidner, 2003) มีเอกลักษณ์ทำประโยชน์ให้แก่สังคม นักเรียนทุกคนสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมทุกเวลาสถานที่ มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาสังคมไปสู่ทางที่ดีขึ้น มีเอกลักษณ์สร้างกิจกรรมใหม่ๆด้วยตนเอง นักเรียนที่มีการสร้างกิจกรรมใหม่ๆ ด้วยตนเอง จะแสดง

ความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม แสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ มีการสำรวจสิ่งแวดลอมรอบตัว เพียรพยายามไม่ย่อท้อในการสำรวจค้นพบสิ่งแวดลอม มุ่งความสำเร็จ มีความรับผิดชอบในงาน มีความอดทนในการทำงานที่ทำให้เกิดประโยชน์ส่วนรวมเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต (Kwon & Leas, 2008)

3) อิทธิพลเพื่อนด้านสังคม (friend's influence social behavior, PEERIN): พฤติกรรมของเพื่อนในด้านสังคมสามารถทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ประการ ดังเช่น การชักชวนเพื่อนให้คิดยาเสพติด ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ สูบกัญชา ติดกาสิโน ดัดผม นวดเฮโรอีน พฤติกรรมล่าสอนทางเพศ เล่นการพนัน การขับรถมอเตอร์ไซด์ป่วนเมือง การทุบตีกัน ยิงกันฆ่ากันของนักเรียนชายหญิงระดับมัธยม (Monahan, Steinberg & Cauffman, 2007) การบันทึกคลิปภาพแล้วส่งต่อไปให้เพื่อนๆ ทางโทรศัพท์มือถือ พฤติกรรมเหล่านี้วัยรุ่นปัจจุบันบางกลุ่มกลับมองว่าไม่ใช่เป็นเรื่องเสียหาย เพราะใครๆ เขาก็ทำกันและชักจูงเพื่อนให้ทำตาม ซึ่งเกิดขึ้นทั้งกลุ่มวัยรุ่นผู้ชายและผู้หญิงที่ได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนๆ จึงส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นไปในทางเสื่อมเสีย (Lutz, Lease & Martin, 2008)

อิทธิพลของสื่อ (media influence, MEDINFLU): สิ่งที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นเป็นตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร อินเทอร์เน็ต วิดีโอ โทรศัพท์ วิทยุ และโทรทัศน์ (Anrew, 2007) ซึ่งสื่อต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อคนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ เนื่องจากสภาพของสังคมปัจจุบันเป็นสังคมของข้อมูลข่าวสาร ทำให้คนในสังคมไม่อาจที่จะหลีกเลี่ยงจากสื่อไปได้ (Gellis, 2001; Lonczak & Abbott, 2002) ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ทำให้คนในสังคมมีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อแล้วสะสมไว้ในใจในลักษณะของความเชื่อมั่น ทศนคติ ค่านิยม หรือความคิดเห็น แล้วส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้รับข้อมูลข่าวสารนั้น (Lee & Larose, 2007) อิทธิพลของสื่อมี 3 ประเด็น คือ (1) อิทธิพลของสื่อด้านอารมณ์ (2) อิทธิพลของสื่อด้านศีลธรรม (3) อิทธิพลของสื่อด้านสังคม มีรายละเอียด ดังนี้

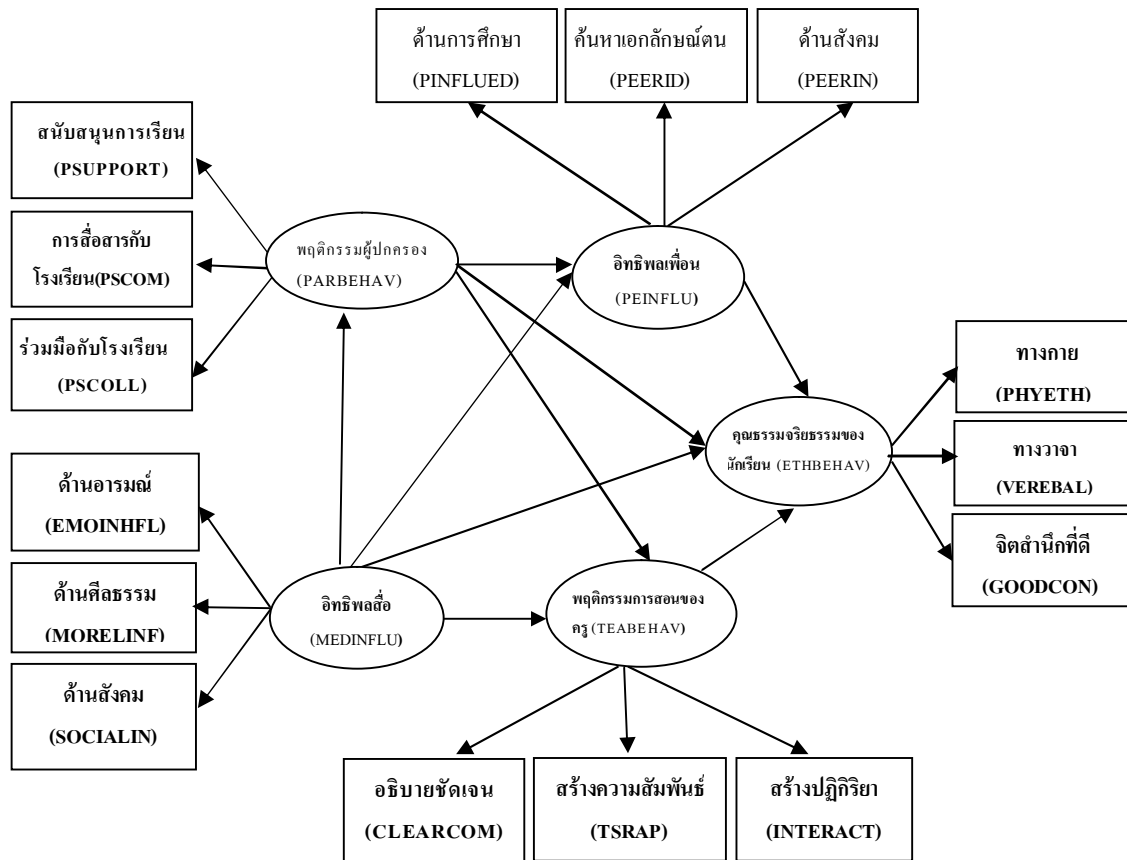
1) อิทธิพลของสื่อด้านอารมณ์ (emotional influence of mass media, EMOINHFL) สื่อที่เสนอผลงานด้านศิลปะ มีลวดลายสวยงาม พร้อมทั้งเป็นความคิดสร้างสรรค์ของผู้สร้างผลงาน สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตนเกี่ยวกับงานศิลปะออกมาเป็นภาพศิลปะ (Karatepe & Uludag, 2007) นักเรียนที่รู้จักศิลปะและมีใจนิยมชมชอบศิลปะมาแต่เดิม ก็จะมีความรู้สึกนึกคิดความเป็นศิลปินอยู่ในจิตใจ สื่อที่เสนอผลงานด้านศิลปะจะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนาทักษะด้านอารมณ์สุนทรี

ไปพร้อมๆกัน(Santesso, Reker, Schmidt & Segalowitz, 2006)

2) อิทธิพลของสื่อด้านศีลธรรม (moral influence of mass media, MORELINF): สื่อคือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต เมื่อนักเรียนได้รับรู้หรือพบเห็นภาพที่ทำได้และไม่ดี จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต (Hatcher & Tim, 2002) นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อทางใดทางหนึ่ง ก็จะทำตาม หากได้รับรู้สิ่งที่ดีจากสื่อก็จะนำตัวอย่างที่ดีมาประพฤติปฏิบัติ (Huitt, 2002) นักเรียนจะปฏิบัติตามหลักศีลธรรม มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เมื่อเห็นตัวอย่างคนที่ทำความดี ก็จะทำตามแบบอย่างคนที่ทำดี ถ้าเห็นคนทำไม่ดีก็จะหลีกเลี่ยงไม่ทำเช่นนั้น จะทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง บุคคลในสังคมและประเทศชาติ (Mason, 2000)

3) อิทธิพลของสื่อด้านสังคม (social influence of mass media, SOCIALIN): สื่อที่มีอยู่ทุกวันนี้ล้วนแต่มีความสำคัญต่อสังคมทั้งสิ้น สังคมไทยในปัจจุบันต้องการที่จะได้เห็นภาพการจัดให้มีการพัฒนานักเรียนไทยไปสู่การเป็นนักศึกษาระดับชั้นที่เป็นบัณฑิต มหาบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิตที่มีคุณภาพ (ชาติชาย อุทัยพันธ์, 2552) มีความรู้ มีคุณความดี มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจมีสติปัญญาความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Vedantam, 2005)

พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน (school children's ethical behavior, ETHBEHAV) คำว่าคุณธรรม (virtue) หมายถึงคุณความดีที่มีอยู่ในจิตใจคน คือ ความซื่อสัตย์ การมีระเบียบวินัย ความเคารพ ความสุภาพ ความกตัญญูตทเวทิต ความมีน้ำใจ ความขยันหมั่นเพียร การรู้จักประหยัด ความอดทนและความสามัคคี มีอยู่ในใจไม่แสดงออกทางกายและวาจา เรียกว่ามีคุณธรรม คนที่มีคุณธรรมอยู่ในใจอย่างดีเยี่ยมไม่มีการประพฤติชั่วทางกาย และทางวาจา(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542; กรมการศาสนา, 2543) คุณความดีที่มีอยู่ในจิตใจของคนเป็นประโยชน์ ทำให้เกิดสันติสุขแก่มวลมนุษย์ เป็นสิ่งที่บุคคลควรปลูกฝังให้มีขึ้นในจิตใจเพื่อให้เกิดสันติสุขตามที่คนเราต้องการ คุณธรรมที่สำคัญคือ ความยุติธรรม คนที่มีคุณธรรมเรียกว่าคนดี คนดีคือคนที่สามารถเอาเหตุผลมาชนะอารมณ์มิใช่ยอมให้อารมณ์ครอบงำเหตุผล คุณธรรมเป็นความดีความงามของจิตใจ ในทางตรงข้ามความชั่วเป็นสิ่งที่น่ากลัวน่ารังเกียจ และแสดงถึงความอ่อนแอของจิตใจ (พุทธทาสภิกขุ, 2541)พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนมี 3 ประเด็น คือ (1) จริยธรรมทางกาย (2) จริยธรรมทางวาจา (3) การมีจิตสำนึกที่ดี มีรายละเอียด ดังนี้

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) จริยธรรมทางกาย (physical ethical behavior, PHYETH): คุณความดีที่มีอยู่ในจิตใจคน แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมทางกายให้เห็นความซื่อสัตย์ การมีระเบียบวินัย ความเคารพ ความสุภาพ ความกตัญญูกตเวที ความมีน้ำใจ ความขยันหมั่นเพียร การรู้จักประหยัด ความอดทน และความสามัคคี (กรมการศาสนา, 2543) เริ่มต้นด้วยพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์

2) จริยธรรมทางวาจา (verbal ethical behavior, VEREBAL): พฤติกรรมของคนี่แสดงออกมาด้วยคำพูดที่สืบเนื่องมาจากการมีความเห็นถูก จึงทำให้มีการพูดถูก คือพูดแต่คำสัจจริง พูดส่งเสริมให้คนมีความรักสามัคคี คำพูดที่ไพเราะอ่อนหวาน คำพูดที่มีประโยชน์แก่ตนและคนอื่น คำพูดที่ถูกตามกาลเวลาและสถานที่ (Usitalo & Oksanen, 2004) เกี่ยวกับจริยธรรมทางวาจา การพูดของบุคคลทำให้ผู้ฟังรู้ว่าผู้พูดได้รับการอบรมปลูกฝังจริยธรรมทางวาจามาดีหรือไม่ดี ผู้ที่ได้รับการฝึกฝนจริยธรรมทางวาจามาดีก็จะมีการพูดดี คนที่มีการพูดดีจะเว้นจากการพูดคำด่า คำนิทา การให้

ร้ายป้ายสี การพุดคุยงให้คนทะเลาะกัน การพุดคำหยาบและคำพุดที่มีการล้อเลียน แต่จะมีการพุดคำที่ไพเราะอ่อนหวาน มีประโยชน์และมีเหตุผล คนที่พุดดีจะไม่พุดคำที่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น เพราะรู้ว่าถ้าพุดอะไรที่ไม่ดีออกไปก็จะทำให้เกิดทุกข์โทษร้ายแรงตามมา (Babbie & Earl, 2004)

3) การมีจิตสำนึกที่ดี (good conscience, GOODCON): สภาวะจิตที่ตื่นและรู้ตัวสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาททั้งห้า ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง และสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยกาย คำว่าจิตสำนึกที่ดี (good conscience) เป็นความรู้สึกลึกซึ้งที่มิมี โนธรรม มีสติสัมปชัญญะและมีคุณความดีอยู่ในจิตใจ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

จากการทบทวนวรรณกรรมนำมาสร้างกรอบแนวความคิดและสมมติฐานการวิจัยดังภาพ 1

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เป็นแนวทางที่นักวิชาการให้ความเห็นว่าเป็นการวิจัยที่สามารถเสนอความเป็นรูปธรรมได้ในทุกแนวความคิดและทุกประเด็นที่ศึกษา สามารถวัดคุณค่าทุกแนวคิด ทุกตัวแปรออกมาเป็นตัวเลขได้ และเมื่อนำมาวิเคราะห์สามารถให้อัตราความสัมพันธ์ออกมาเป็นตัวเลขชัดเจน (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม, 2547) อย่างไรก็ตาม เพื่อให้งานวิจัยนี้มีความถูกต้องเชื่อถือได้มากขึ้นและมีจุดอ่อนน้อย ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมในการวิจัยจะเป็นแนวทางส่งเสริมเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

ส่วนเทคนิคที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จัดเก็บมาด้วยวิธีการเชิงปริมาณในประเด็นที่ศึกษา ผู้วิจัยจะเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (structural equation modeling, SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปลิสเรล (LISREL) เพราะเห็นว่าเทคนิควิเคราะห์ที่ให้แนวทางในการปรับปรุงแบบจำลองหรือกรอบแนวความคิดหลังจากการวิเคราะห์ในครั้งแรกได้

เนื่องจากหัวข้อและตัวแปรหลัก ๆ ที่ศึกษาเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตวิสัยหรือความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงเห็นว่า การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแนวทางการวิจัยที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องในด้านรายละเอียดที่จะนำมาบรรยายความให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและชัดเจนในประเด็นที่ศึกษา ทั้งนี้ โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (in – depth interview) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นประชากรเป้าหมาย เพื่อให้ข้อมูลเจาะลึกสนับสนุนข้อค้นพบ และลดความแข็งกระด้างของข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างโดยใช้โปรแกรมลิสเรลในการประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินตามขั้นตอนของการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้างจนถึงขั้นตอนของการระบุคุณลักษณะของแบบจำลอง จึงนำเสนอเฉพาะสมการมาตรวัดตัวแปรแฝงภายนอก และสมการมาตรวัดตัวแปรแฝงภายใน ซึ่งทำการวิเคราะห์โปรแกรมลิสเรลเพื่อระบุลักษณะของแบบจำลอง ทั้งนี้ ผู้วิจัยมิได้กำหนดตัวแปรประจักษ์ใดเป็นตัวแปรอ้างอิงในการวิเคราะห์ ส่วนการระบุแบบจำลองสมการโครงสร้าง การค้นหาและการปรับปรุงแก้ไขแบบจำลอง จนกระทั่งการได้มาซึ่งแบบจำลองการวิเคราะห์ที่เหมาะสม ตลอดจนผลการวิเคราะห์อิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝงด้วยกัน

ส่วนการใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อได้เนื้อหาจากการสัมภาษณ์แล้วจึงได้รวบรวมบทสัมภาษณ์เจาะลึกไปทำการลงรหัสในระดับข้อความ แล้วนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปสาระความสัมพันธ์อันจะเป็นข้อมูลสนับสนุนบทสรุปของการวิเคราะห์ และนำสาระที่ได้นั้นเพิ่มเติม และสนับสนุนข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงปริมาณ

สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรดังกล่าว ผู้วิจัยได้สร้างแบบจำลองตามกรอบแนวคิด แล้วนำข้อมูลที่จัดเก็บจากภาคสนามมาใช้เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงซึ่งมีทั้งหมด 5 สมการ เพื่อค้นแบบจำลองที่เข้ากับข้อมูลได้ดี คือ การคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เก็บจากภาคสนามกับแบบจำลองที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกรอบแนวคิดของการวิจัยซึ่งการวิเคราะห์ได้ผลลัพธ์ปรากฏดังภาพ 2 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการ มีหลักการและเหตุผลตามลำดับ ดังนี้

(1) พฤติกรรมของผู้ปกครองกับตัวแปรแฝงภายนอก คือ อิทธิพลของสื่อ มีอิทธิพลความสัมพันธ์ปรากฏตามสมการ โครงสร้าง ดังนี้

$$\text{PARBEHA} = 0.063 * \text{MEDINFLU}, \quad \text{Errorvar.} = 6.43, R^2 = 0.0085 \dots\dots(1)$$

(0.028)	(0.41)
2.26	15.82

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสื่อ

(2) อิทธิพลของเพื่อน กับพฤติกรรมของผู้ปกครองและอิทธิพลของสื่อ มีอัตราความสัมพันธ์ปรากฏตามสมการโครงสร้าง ดังนี้

$$PEINFUL = 0.28*PARBEHA - 0.021*MEDINFLU,$$

(0.029)	(0.016)
9.61	-1.30

Errorvar.= 3.11 , R² = 0.14(2)

(0.19)

16.54

ผลการวิเคราะห์ พบว่า อิทธิพลของเพื่อน ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้ปกครอง แต่ไม่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสื่อ

(3) พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน กับพฤติกรรมของผู้ปกครอง นักเรียน อิทธิพลของเพื่อน พฤติกรรมการสอนของครู และอิทธิพลของสื่อ มีอัตราความสัมพันธ์ปรากฏตามสมการโครงสร้าง ดังนี้

$$ETHBEHAV = 0.10*PARBEHA + 0.48*PEINFUL - 0.12*TEABEHAV$$

(0.042)	(0.060)	(0.045)
2.51	8.01	-2.65

-0.24*MEDINFLU, Errorvar.= 7.81 , R² = 0.19(3)

(0.031)	(0.49)
-7.76	16.07

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนขึ้นอยู่กับพฤติกรรมผู้ปกครองนักเรียน อิทธิพลของเพื่อน พฤติกรรมการสอนของครู อิทธิพลของสื่อ

(4) พฤติกรรมการสอนของครู กับพฤติกรรมของผู้ปกครอง อิทธิพลของเพื่อน กับอิทธิพลของสื่อ และ มีอัตราความสัมพันธ์ปรากฏตามสมการโครงสร้าง ดังนี้

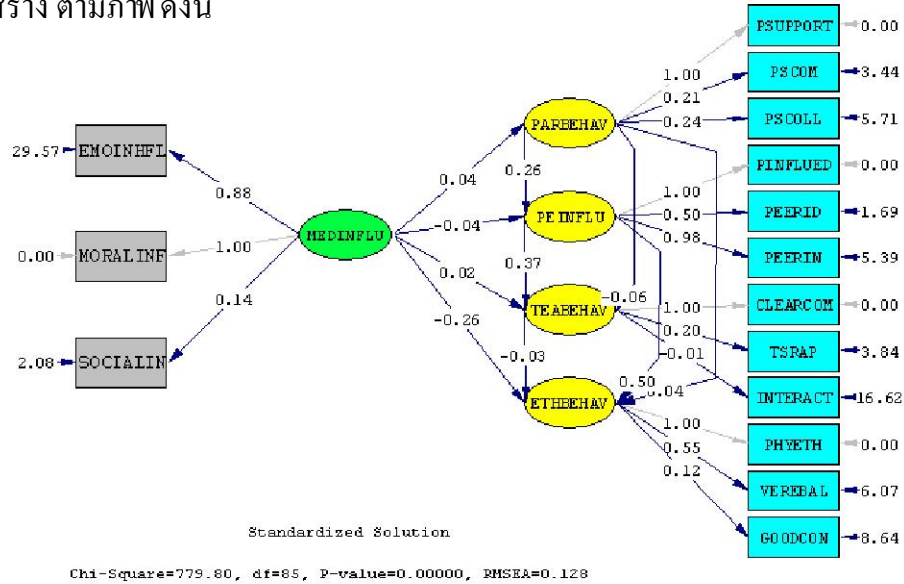
$$TEABEHAV = 0.019*PARBEHA + 0.38*PEINFUL + 0.025*MEDINFLU,$$

(0.028)	(0.043)	(0.019)
0.68	8.85	1.33

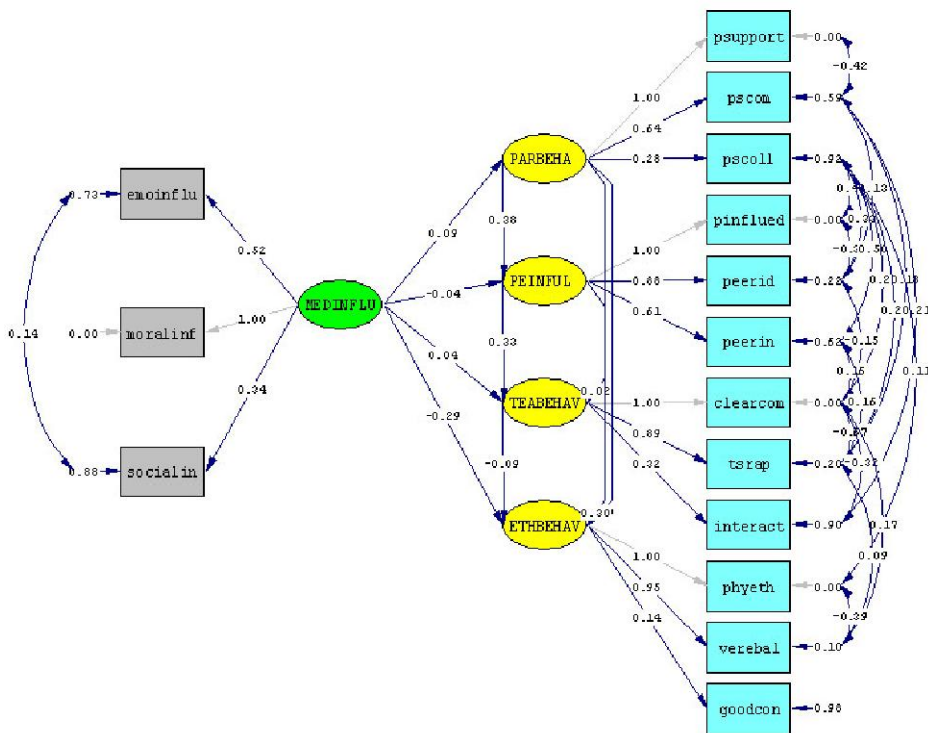
Errorvar.= 4.33 , R² = 0.12(5.4)

(0.27)

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเพื่อน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ดังแบบจำลอง โครงสร้าง ตามภาพดังนี้

ภาพ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการ โครงสร้าง (SEM)

ภาพ 3 แบบจำลองโครงสร้างการปรับปรุงแสดงค่า Standardized Solution

จากการปรับแบบจำลอง พบว่าอัตราการเข้ากันได้ดีของแบบจำลองในภาพรวม มีผลเป็นที่น่าพอใจ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของความเหมาะสมพอดีของแบบจำลอง พิจารณาได้จากสถิติความเข้ากันได้ดี

ตาราง 1 ผลรวมอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อคุณธรรมของนักเรียน

อิทธิพลของตัวแปร	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
อิทธิพลสื่อ	-0.29	0.01	-0.28
พฤติกรรมผู้ปกครอง	0.09	0.11	0.20
อิทธิพลเพื่อน	0.30	-0.03	0.27
พฤติกรรมการสอนของครู	-0.09	-	-0.09

ผลรวมอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ซึ่งใช้ค่าปรับมาตรฐาน ที่ปรากฏในตารางนี้ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ พบว่า อิทธิพลของสื่อ มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน พฤติกรรมของผู้ปกครอง และพฤติกรรมการสอนของครู

อิทธิพลของพฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน มีข้อค้นพบดังนี้

(1) พฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อ ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โดยอิทธิพลของสื่อส่งผลทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้ง พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อยังส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนด้วย (2) อิทธิพลของเพื่อน ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมการสอนของครู (3) พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน ส่งผลต่ออิทธิพลของเพื่อน และ (4) อิทธิพลของสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน

การอภิปรายผล: พฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียน อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โดยที่อิทธิพลของสื่อส่งผลทางลบ ประกอบไปด้วย อิทธิพลของสื่อด้านอารมณ์ อิทธิพลของสื่อด้านศีลธรรม และอิทธิพลของสื่อด้านสังคม โดยที่อิทธิพลของสื่อด้านศีลธรรมมีอิทธิพลมากที่สุด

อิทธิพลของเพื่อน ประกอบด้วย อิทธิพลของเพื่อนด้านการศึกษา อิทธิพลของเพื่อนด้านการค้นหาเอกลักษณ์ของตน และอิทธิพลของเพื่อนด้านสังคม โดยที่อิทธิพลของเพื่อนด้านการศึกษา มีอิทธิพลมากที่สุด ข้อค้นพบในประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่าเพื่อนที่มีความรู้ได้สอนเพื่อนให้มีความรู้ด้วย มีการชักชวนกันทำการบ้านร่วมกันเป็นกลุ่ม ชวนกันให้อ่านหนังสือ ทั้งระหว่างเรียนและก่อนสอบมากกว่าดูโทรทัศน์

พฤติกรรมของผู้ปกครองของนักเรียน ประกอบด้วย การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองของนักเรียน การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน และความสัมพันธ์ผู้ปกครองกับโรงเรียน โดยที่การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองนักเรียน มีอิทธิพลมากที่สุด ข้อค้นพบในประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีการเตรียมค่าใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียนอย่างเพียงพอ มีการสนับสนุนให้นักเรียนรักการอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และผู้ปกครองมีการอนุญาตให้นักเรียนดูโทรทัศน์ตามเวลาที่กำหนด แต่มีบางประเด็นที่ผู้ปกครองทำได้ไม่ดี คือ การไม่สนใจไม่ให้ความช่วยเหลือโดยการให้เงินแก่นักเรียนซื้อหนังสืออ่านประกอบการเรียน การว่ากล่าวตักเตือนให้นักเรียนทำการบ้าน การให้กำลังใจนักเรียน

พฤติกรรมการสอนของครู ประกอบด้วย การสอนแบบอธิบายอย่างชัดเจน การสอนแบบสร้างความสัมพันธ์ และการสอนแบบสร้างปฏิกิริยา โดยที่การสอนแบบอธิบายอย่างชัดเจน มีอิทธิพลมากที่สุด ข้อค้นพบในประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่า ครูอธิบายการสอนได้อย่างชัดเจน โดยที่นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ครูสอนไปปฏิบัติ สามารถอธิบายเนื้อหาที่ครูสอนให้เพื่อนฟัง แต่ก็มีบางประเด็นที่การอธิบายการสอนของครูยังมีปัญหาไม่ชัดเจน คือ ภาษาที่ครูใช้อธิบายไม่ชัดเจน เด็กนักเรียนไม่เข้าใจ และบางครั้งครูอธิบายการเรียนแต่นักเรียนฟังไม่ทัน ไม่มีการสอนอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนฟังเป็นขั้นตอน และครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยน้อยมาก

พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ประกอบด้วย จริยธรรมทางกาย จริยธรรมทางวาจา และการมีจิตสำนึกที่ดี โดยที่จริยธรรมทางกายมีอิทธิพลมากที่สุด ข้อ

ค้นพบในประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความอดทนอดกลั้น และมีความเป็นมิตรกับเพื่อนที่โรงเรียน แต่มีบางประเด็นที่นักเรียนต้องปรับปรุง ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน การใช้เงินอย่างประหยัด ทำการบ้านไม่เสร็จ การไม่เคารพครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไม่ช่วยงานที่คุณครูขอร้องให้ทำ และการลอกข้อสอบจากเพื่อน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้ปกครอง ต้องสอนและอธิบายให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ ละคร ข่าว หรือสิ่งที่สื่อกำลังเสนอว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ควรปฏิบัติตาม และสิ่งใดที่ผิดไม่ควรปฏิบัติตาม นอกจากนี้ผู้ปกครองต้องสนับสนุนด้านการเงินแก่นักเรียนในการซื้อหนังสืออ่านประกอบการเรียน ต้องมีการดักเตือนให้นักเรียนรู้จักทำการบ้าน และที่สำคัญต้องให้กำลังใจแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีการขยันเรียน

ผู้ปกครองต้องอบรมจริยธรรมแก่นักเรียน ให้นักเรียน ให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ใ้รู้จักคุณค่าของเงินจะทำให้เด็กรู้จักใช้เงิน รู้จักเคารพครูบา อาจารย์ และให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ไม่ทุจริตในการสอบ นอกจากนี้เมื่อนักเรียนอยู่ที่บ้านผู้ปกครองต้องมีการสอบถามนักเรียนถึงการบ้านที่ครูมอบหมาย

ครู ต้องอบรม ใ้ทัศนคติแก่นักเรียนในเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้าน การเรียน โดยการจัดใ้ทำการบ้านเป็นกลุ่ม ซึ่งใ้เด็กมีความสามัคคีร่วมมือกันทำงาน และใ้เด็กนักเรียนที่มีผลการเรียนดีช่วยเพื่อนๆที่มีผลการเรียนไม่ดีใ้ดี

ครูผู้สอนควรปรับปรุงภาษา หรือคำศัพท์ใ้ใช้ในการการสอนใ้ใ้เข้าใจง่าย วิธีการอธิบาย การสอนของครูต้องอธิบายทีละขั้นตอน โดยอธิบายอย่างช้าๆ ไม่ต้องเร่งรีบ มีการซักถามนักเรียนเป็นระยะๆ ว่าเข้าใจที่ครูอธิบายหรือไม่ หรือเปิดโอกาสใ้นักเรียนซักถามข้อสงสัย เนื้อหาวิชาที่สอน เพื่อใ้นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนใ้ดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2543). *การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ชาติชาย อุทัยพันธ์. (2552). *การสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมสำหรับผู้บริหาร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2552 จาก http://www.dopa.go.th/web_pages/m03021000/index8.doc
- ปฐมพงษ์ สุภเลิศ. (2552). มิติใหม่ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพครู. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2552 จาก <http://www.gotoknow.org>
- พุทธทาสภิกขุ. (2541). *คู่มือมนุษย์ฉบับสมบูรณ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ภูมิภิติ จารุชนนนท์. (2552). ความจริง: การบ้านจริยธรรมสำหรับนักบริหาร. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2552 จาก <http://www.kit-meaninoflife.blogspot.com>
- วิไลวรรณ ลายถมยา. (2552). *การสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมของผู้บริหาร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2552, จาก http://www.dopa.go.th/web_pages.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม. (2547). การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ. *เอกสารประกอบการบรรยายในหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต*. โครงการปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตการบริหารการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, กรรณิการ์ สุขเกษม, ไศภิต ผ่องเสรี และณอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์. (2549). *แบบจำลองสมการโครงสร้างการใช้โปรแกรม LISREL, PRELIS และ SIMPLIS*. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). *มาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- Adams, M. C. (2006). Promoting a culture of parent collaboration and trust: An empirical study. Oklahoma: Oklahoma State University, The San Miguel School of Tulsa.

- Andrew, B. C. (2007). Media-generated shortcuts: Do newspaper headlines present another roadblock for low-information rationality? *Harvard International Journal of Press/Politics*, 12, 24-43.
- Babbie, E. (2004). Laud humphreys and research ethics. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 24(3/4/5), 12-19.
- Barnes, S. (2007). Reading first: The research building blocks for teaching children to read. Retrieved February 4, 2007, from http://www.nifl.Gov/partnership/forreading/publications/reading_first_1.html
- Caruana, V. (2004). How to talk so teachers will listen. Retrieved November, 9, 2006, from <http://www.gladeelementary.com/slte/pta/article-2005-001.php>
- Catholic Teacher Association. (2006). Positive professional parent teacher/ education.com/ relationship, Retrieved November 8, 2006, from <http://www.oecta.on.agm/2001/other/parenttchr.pdf>
- Gellis, Z. D. (2001). Social work perceptions of transformational and transactional leadership in health care. *Social Work Research*, 25(1), 17-25.
- Hammond, B. (2006). Building the best parent – teacher relationship. Retrieved November 9, 2006, from <http://www.parenting.ivillage.com/gs/gsleaning/0,,5q3c-p.html>
- Hatcher, T. (2002). Ethics and HRD: A new approach to leading responsible organizations. Basic Book.
- Huitt, W. G. (2002). *Moral and character development*. Valdosta, GA: Valdosta State University.
- Jeni, R. (2003). *Learning in the early years: A guide for teachers of children 3 -7*. London: P Paul Chapman Educational Publishing.
- Kant, R. A. & March, E.R. (2004). Effective strategies for addressing challenging behavior in school. *Journal of scholarship and Practice*, (1),3

- Karatepe, O.M. O, & Uludag, (2007). Conflict exhaustion and motivation: A study of frontline employees in Northern Cyprus hotels. *Hospital. Manage*, **26**, 645-665
- Kelly, M. I. (2003). Academic advisor as transformational teacher. The mentor. Retrieved December 3, 2006, from <http://www.psu.edu/dus/mentor/030101k.html>
- Koonce, D., & Harper, W. (2005). Engaging African American Parents in schools: A community-based consultation model. *Journal of Education and Psychological Consultation*, **16** (1), 55-74.
- Lee, D; Larose, R. (2007). A social-cognitive model of video game usage. *Journal of Broad casting & Electronic Media*, **4**, 632-650.
- Lutz, M. E., Lease, A. M., & Martin, R.P. (2008). Self – reported individual and friendship group characteristics: Association with social identification and conformity. Poster presented at the biennial meeting for the society for research in adolescence, Chicago, IL.
- Mason, T. (2000). The importance of being ethical. *Marketing*, **27**
- Mestry, K. (2004). *The assessment of parent involvement as an aspect of whole school evaluation*. Johannesburg: Rand Afrikaans University.
- Monahan, K., Steinberg, L., & Cauffman, E. (2007). *Peer groups and deviant behavior: the role of friendship quality and paper presented at biennial meeting of the society for research in child development*. Boston, MA: March.
- O'Neill, D. J. (2000). The impact of school facilities on student achievement, behavior, attendance, and teacher turnover rate at selected Texas middle schools in Region Retrieved October, 13 2007, from <http://www.Schoolstuden.engarg.html>
- Panagopoulos, I., & Ricciardelli, L. A. (2005). Harm reduction and decision making among recreational ecstasy users. *International Journal of Drug Policy*, **16**, 54-64.

- Sheldon, S.B. & Epstein, J.L. (2002). Improving student behavior and discipline with family and community involvement. *Education in Urban Society*, 35(1), 4-26.
- Snyder, J. (2000). Knowing children - understanding the developmental teacher education program at the University of California, Berkeley. In L. Darling – Hammond (Ed.), *Studies of excellence in teacher education: Preparation at the graduate level* (pp.97-172). Washington, D.C.: American association of colleges for teacher education.
- Steinberg, L. & Monahan, K.C. (2007). Age differences in resistance to peer influence. *Developmental Psychology*, 43(6), 1531-1543.
- Tschannen - Moran, M. (2000). *Developing a quantitative means for assessing teacher efficacy*. Paper presented at the annual meeting of the American educational research association, New Orleans.
- Uusitalo, O., & Oksanen, R. (2004). Ethical consumerism: A view from Finland, *International Journal of Consumer Studies*, 28 (3), 214-221.
- Vedantam, S. (2005). Social network's healing power is borne out in poorer nations. *Washington Post*.

